

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyes évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési penzek és reklamációk
BALKANYI ERNŐ könyvnyomdája küldendők.

Felolvasó szerkesztő: Dr. OZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:
A Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
lap szerkesztőségébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petítor egyezri hirdetésnél 20
fillér, többszöri hirdetésnél soronként 12 fillér.
Nyitlert petit sora 50 fill.

Nagy küzdelem.

Az egyes törvényhatóságok nap-nap után imak fel a képviselőházhoz, hogy a koresmáknak, de főleg a pálinkaméréseknek vasárnap és ünnepnapokon legalább délelőtt való nyitvatartását törvényileg tiltsa be.

Valóban megdöbbentő színekkel esetelek é felterjesztésekben a pálinka-ivás következményeit. A sorozások alkalmával is szembejűnik az alkohol tulságos élvezetének ijesztő képe. Évről-évre sátnyább emberanyag áll elő a védőerő számára.

Testileg-lelkileg tönkre teszi a pálinka-ivás a nemzet ifjait, végenyészetre sodorja az egymásután következő ivadékokat.

Ily é hasonló elrémítő képeket nyújtanak a törvényhatóságok az egyes vidékeken látható, tapasztalható, valóban elszomorító állapotokról, amit igazán érző ember nem nézhet végig szólanul és már ezért is sürgetik a törvényhatóságok a törvény kötelező kimondását, hogy vasárnapokon és a nagy ünnepek első napján az istentiszteletek alatt, de még jobb volna, ha egész délelőtt zárva legyenek a koresmák és pálinkamérések. Mily visszataszító, midőn a nép buzgó imádság, ajtatos predikáció után, a templomból kijövet, azonnal ellepi a koresmákat és pálinkaméréseket.

Ha a nép előtt zárva vannak vasárnapokon és ünnepnapokon az italmérő helyek, ugy a templomból kijövet a vallásos érzellem nem vész ki azonnal belőle. Mert nincs,

ami annyira elvonhatna az istentisztelet alatt szerzett tiszta hitétől. Jobbnak nemesebbnek érzi magát, a szenvedélyek clesenedednek, nem elegendetlenkedik, bizik a jövőben, új erőt és kedvet érez magában új munkához.

Valóban nemes eszelekedet lenne a kormánytószeről, ha meghallgatná a törvényhatóságok kellőleg megokolt panaszait és elzárna a nép előtt vasárnap és ünnepnapon az ital mérőket.

Hadd foglalkozzanak e napokon az emberek hasznosabb, testet-lelket nemestítő dolgokkal. Szenteljék a délelőtőt az ajlatkodásnak, a delutánt pedig jó könyvek olvasásával, ártatlan játékokkal, szórakozással, érdekes eszmecserevel töltsek el.

A tanultabbak tartásnak közűlki közérdekű felolvasásokat vagy kérjenek tel olyan ferliakat, kik erre hivatottak, (pap, tanító) kik készséggel ráállanak a jó ügy érdekében.

Az egész nemzet megsínyli, ha fiait az alkohol tulságos élvezetébe fojtják bujnakat, bánatokat. Nem lehet azt az embert többé visszaadni önmagának, ki egyszer az ivásnak adta magát. Ezért a legrsúlyosabb intézkedések kellenek a szeszszítalok élvezetének a korlátozására.

Tisztelettel felkerjük lapunk t. előfizetőit, kik még ez evhol előfizetéssel hátrálékban vannak, melyet a czimszalagon jeleztünk, annak szives be-küldésére.

Tisztelettel

A kiadóhivatal.

TÁRCZA.

Maestrale.

Irtá: Zboray Aladár.

Ott kinn az új hazában nem termelt sem pénz, sem szerenese. Szürke, gyilkos, robotmunka, veres verejtek hullása, vergődés, kínlódás volt az élete, amig egy napca megszűnt az is. A gyárban kijelentették, eszökenlki a munkaerőt, összevonják az üzemet, mehet kik, amerre akar.

Volt egy pár kínesorvesen megtakarított fillere, éppen annyi, hogy megválthatta a jegyét hazafelé. Mint a barmot, beterelték a nagy hajóra, kijelölték az agyát, megkapta a maga szíamát s tudta, hogy amikor hazra ér, nem lesz egy fityingje sem.

Fáradtan fekűdt végig a szalmazsákján s úgy érezte, minden izma megereszkedett, tagjaiban válamely halálos fáradság volt szállást s egy pillanatilag eszébe jutott, talan a legokosabb volna, föl sem kelni, hanem itt fekdüni ideletlenül. Talán álmódni, talan még álmódni sem, csak pihenni gondolatlanul.

Nevetett rajta. Hogy is ne! Ezer új gondolat, ezer remény burjánzott az agyában, igaz, azok nem váltak valóra, amelyeket otthon kovacsolt, no meg a másik nagy, fekete hajón, igaz, megcsalta az új-haza, az újvilág nem váltotta be

az aranyhegyeket, amelyeket ígert, de most nincs is olyan messze esapongó vágya.

Végre is, az ábrándok korszaka lejárt, az álmok világa elhunyt, a gyors meggazdagodás fantómja elropult, most már belátta, szükös viszonyok közt, odahaza mégis csak jobb.

Jobb. Édes Istenem, legalább is elérhetőbb. Egy darab kenyér mégis csak akad otthon is, egy esőpínyű esőpp szerenese, s lesz a kenyerre vaj is. És ha nem is lesz, az a darab kenyér otthon való lesz, megszokott, kedves. Hazai buzából, amely ott termelt, ott ért meg a domb alatt, a külső tag végén, ahová ő is kijárt dolgozatni, huzta a kedves hazai aját, a könnyűt, a boldogított, a mely ha nem is ad aranyhegyet, de mindenha megadja a mindemapi kenyeret.

A hajó kinn járt már a nyílt tengeren, de Nagy Györgynek semmi kedve sem volt reá, hogy fölkeljen. Fáradt volt meg. Nem volt semmi baja, csak éppen, hogy nem bírta a tagjait. Az orvos is megnézte, rendelt is neki valamit, de Nagy György csak mosolygott.

Kell is neki az orvosság. Nincs semmi baja, csak fáradt.

No bizony, nem esoda. A barmot nem dolgoztatják erre miféleképp meg, mint kinn Amerikában az embert.

Egy kisse összehoradott. Eszébe jutott a gyár, ahol dolgozott. Mindig ugyanazt, mint egy gép, egy lelketlen masina. Korra hajnalott késő estig, maszakadásig, az összerogyásig, de dolgozott szakadatlan, hisz ha nem végezte el a munkáját, nem

A tanító szociális feladatáról.*

Már régen tisztában voltak azzal minden kultur államban, hogy a népevelés mestersége a közjavak lelegeje.

Hazánk történeti fejlődése, nemzeti viszonyai, szivós és folytonos harcaink miatt sokszor nemzeti önerzetünk meggyengült, mi által a magyar népoktatás meg épen elsőrendű fentartó erővé é alappá lett.

Ezzel nem mondtam újat: minden józandul gondolkodó embernek gondolata ez. Emé gondolatnak senki sem adhatott hatalmasabb kifejezést, mint megdöcsölt költők, Jokai Mór, ki ezen szavakat mondta nemzetünknek:

„Ösünk Magyarorságot meghódították fizikai erővel, de most meggyezyer meg kell hódítani szellemi erővel ez az feladat a tanítókra vár s a tanítók által fog megtörténni.”

Igaz. A mi ösünk karddal a kezükben hódítottak meg o szentelt földet és azt fenn is tartották. De jött egy újabb kor, mikor a fizikai erő nem bizonyult egymagában elegendőnek. Emé korban nem állhatott meg Magyarország Európá közepén kultra nélkül.

Igy tehát meggyezyer meg kell hódítani, Jokai szerint, szellemi erővel. A fogyevar a mi kezünkbe, népetanító kezébe van letevé, hogy forgasuk azt tehetségünk szerint Isten és haza dicsőségére. Mi hadsereg vagyunk, kikre sokszor nagyobb szükségére van a népeknek, mint a kardok erejére.

Mostanában már megváltozott nemzetünk egész helyzete, társadalma. Új társadalmi munkára, heilészkedő képességre van szükségünk. Barni néptanítók, sohasem szabad elfelednünk és a mi minden igaz magyarnak sziveben él: „Magyarország legyen a magyaroké.”

* Felolvasottat a Szombathelyi egyházmegyei rkath. Tanítókor évi közgyűlésen Mártonhelyen 1908. évi november hó 4-én

is kapott bert, no meg ott nem igen tekeforiaznak a felmondással. Napszamban dolgozik mindenki. A mikor nem bírja, elmehet.

Odalaza. — ahová most megy — mégis csak jobb. Igaz, aratások hallatán dolgot végez, alig alszik, mindig munkában áll, de jön azután a tel, a esőnd, a pihenés ideje. Akar az ágyban maradjon. Azt a felmarokra való munkát, akár-hogy aproza is, elvegyi egy felora alatt. Aztán elmehet a fosztókába, piros eső kukoricázat keszén. Ezen már föl is keazag.

A piros eső kukoriceza. Tazaly a Bálinték Zsuzskájá talalta az első esövet. Istenem, hogy belepirult. Csak úgy felvállról sandított Györgyre, akinek már együtt volt a retyerutyája, mert hogy indult ki Amerikába.

Nagy György nem szólott, csak a szemével intett. Annnyit tél körülbelül:

— Aranyvilág az az America. Egy év alatt keresek annnyil, hogy magam után hozhatk. Bizony, akarké meglátja, a jövő fosztókat már nem tölti otthon Báint Zsuzsika.

— Pedig lám, — gondolkozik tovább — otthon tölti. Csakohgy én magam is otthon leszek ám. Nem is hoztam semmit magammal, csak azt a tünderszep selyemkendőt. Azt is nem hoztam.

Meg is tapogátja, ott van-e. Ott van, hűsége. Ott pihen a vánkosa alatt finom selyempapirba gyöngyölve. Meg a tapintasa, papiron azt is, valóságos gyönyöröség. Rettentő nagy penzt adott erre. Het dollárt. Már akarhogy forgatjuk is bizony harminczöt korona az odahaza.

Muraszombat és Vidéke

előfizetőit kérjük az előfizetés megújítására, esetleg a tartozás szives beklüdsére.

Tisztelettel

A kiadóhivatal.

A ki szép, jó és elegáns lábbelire valamit ad, az vegye a **hirneves** Váci gyártmányú **Kobrak-féle cipőket**, melyek **Muraszombatan** **Ascher B. és fia** cégnél raklaron vannak, és **mérsékelt** árban az igen **liszllett** vevőknek rendelkezésükre bocsájt. Ugyanott mindennemű **másféle cipők** **dus választékban jutányos árban** kaphatók.

Valóban a miénk fog maradni, ha teljesítjük azokat a nagy, társadalmi szociális feladatokat, melyek tényleg csak egyedül képesek megtartani ezt a földet a magyarnak.

Ki-ki rajkon tehetése, helyzete szerint egy nagy követ a társadalmi béke azon épületéhez, melynél az Isten, felelőartí szeretet és a szociális érzék az egészét összerakta képes.

E feladatot mi tanítók két munkahelyen teljesítjük. Elsőhelyen már az iskolában, másodikon a társadalomban.

Az első szociális feladatunk az iskolában kezdődik.

A mi társadalmi munkánk szála, gyökerei oda nyúlnak a magyar népiskolába, hogy az új társadalmi program, különösen a falusi jölet megteremtésére célzó törekvéseinek gyümölcsét élvezhesse ez a nemzet. Itt, az iskolában kell már megkezdennünk a munkát.

A mi népiskoláinkban általában véve csak tanítunk. De még mennyit! — és még mit. Csak azt nem tanítunk, amire a gyermeknek az életben közvetlen szüksége van. Mi szükségese van 6-12 éves parasztyermeknek mindazon tantárgyakra és rengeteg könyvre, mikkel ma nekünk tanítóknak vesződni kell?

A magyar népiskola sarkpontja nem a sok tudásban, nem a könyvekben, hanem az ifjú természetben és a nemzet jellemében nyugszik.

Hadd tanuljon az a magyar parasztyermék annyit, a mennyit az életben közvetlenül tudnia kell. Legyen az az iskola az ő életének leendő képe.

Képesítsük azt a gyermeket például az olvasásba úgy, hogy önállóan sajátjává tehesse egy olvasmány tartalmát, hogy mikor az életbe lép, kedve legyen az olvasáshoz, mely áldások forrásává változék.

Képesítsük arra, hogy egy ügyirat tartalmát felfogja, hogy vezesse kis gazdaságának számításait, hogy gondolatát a maga módja szerint papírra tegye. Ismerje hazája múltját, hogy felre ne vessésk, ismerje meg hazája terményeit, állatait.

Neveljük azt a gyermeket különösen vallásosságra, neveljük munkára. Fejlesszük bennük a szülőföld, az ő falujának szeretetét; legyenek büszkéik, ha szépül, fejlődik a község. Esetekkel mutassuk meg nekik, miért boldogul egyik gazda és miért bukik a másik palinkázás, korsmazás által.

Egyszóval: ne mindentudó, de élni, társulni tudó munkás, igaz boldogító hitet s hazáját szerető magyar generációt neveljünk a magyar népiskolában. Így leszünk kedves kartsársak a nemzetnek igaz munkásai s így tudjuk majd csakugyan meghódítani másodsorú is Arjád országát.

A mi szociális feladatunk a társadalomban is igen nagy fontossággal bír. Minden tanító két ember. Egyik az iskolában végzi a tennivalókat, a másik az iskolán kívül.

Ezt kívánja az igazi nevelés eszméje. A ne-

velésnek melegágya a család, de virágoskertje a népiskola, gyümölcsöző tere a társadalom, egyház és a nemzet kertészei a szülők, a papok, a tanítók és az állam összes tényezői kivétel nélkül.

Hogy mi tanítók a magyar társadalomban teljesíthessük szociális feladatunkat, mulhatatlannal szükséges, hogy szeressük a népet, hogy eszedek-eljünk érte és beszéljünk az ő nyelvükön. Megvan annak is a lélektani titka, hogyan s miképen nyerbethetjük meg a népet és a nép miként fog megérteni, megbeesülni, szerelni és értékelni bennünket.

Miert távolodik el sok községben a nép tanítójától? Miért panaszkodik sok kolléga, hogy ő mitsem tehet községben? Mert nem ismeri a nép eszejárását és nem tud vagy nem akar a nép nyelvén beszélni.

Mihelyt a nép érzi, hogy a tanító őt igazán szereti, niheylt észreveszi, hogy érte önzetlennel eszedszik, ha nem is azonnal, de csakhamar megnyitja szívet, egész lelkét.

Tudjunk mindnyajnan, hogy miút mindentlen, egy itt is a legnehézebb munka a kezdet.

Vanakk, kik nagy ambícióval neki fognak, de mivel egyszerűre sikert nem látnak, elvesztik munká kedvüket és lelkesedésüket. Mások pedig azt hiszik, hogy ha az iskolában eltöltik orjúukat, teljesen megfelelően tanított hivatásuknak.

Nincs olyan életvetület nép, melyely szerével, módjával ne lehetne foglalkozni. Természetesen minden községben más-más módszer kell használni illetve máskep kell indolni, munkálkodni és eredményhez jutni. Egyik helyen például az ének tanítással lehet valamit kezdeni. — kinek a zenehez van szívezeke —; másikon sikerül már ifjúsági kört alkotni; harmadikon már talán gazdakört is lehet kezdeményezni: egy negyediken jó szellemben szerkesztett közös újság hozatal, vagy talán egyszerű esti beszélgetés segít.

Népvnyelven megírt felolvasások, előadások is hasznossá válhatnak. Előadásunk ne legyen hosszú; a népetek köréből merítsük tárgyunkat és a nép nyelvén beszéljünk róla.

Ne tartuk mi tanítók méltóság alulnak a nép közt való megjelenést, forgolodást. Hogy nevelhetünk népet, ha nem ismerünk azt? Ha a község hibáit, erényeit, a család örömeit, baját, bubanátát nem tapasztaljuk? Az ilyen tapasztalatokra pedig a tanítónak ép oly nagy szüksége van, mint a festőnek az esetre és a festő-olajokra.

Ha példás, munkás életet élünk, ha a nép érdekeit szívünkön viseljük; hallgat is ránk, mint hallgatott azon derék kollégákra, kik elvonták a népet a korsmázról; kik gazdakört, hitelszövetkezetet, fogyasztási szövetkezetet alakítottak és szorgalmasak, takarékosak tettek a népet. Minden esetre ez nem egy év munkája.

Az ifjúsági kör pedig termő talaja lehet a gazdakörnek. Miért? Az ifjúsági könyvtár felészti

és áldatosan irányítja az olvasási készséget. A korsmázról, léha cimboraságoktól elvonja őket. Ezek igen jó alanyok a gazdakört létesítésére.

A gazdakört az a kialakuló közpönt lehet, melyből fejlődhetik a hitel- és fogyasztási szövetkezet s így a falusi jölet összes tényezőit magában rejtő telenje.

Igy lehetünk igazi néptanítókká, akik a gyermeket a 6-ik életvetől a 12-ig a reudes elemi iskolában, ettől kezdve a 15 éves korig a gazdasági ismerő iskolában oktathatjuk az ifjúságot. Az ifjúsági egyesületben, a gazdakörben és a kultúrfelvi szövetkezetben, talán házipari tanfolyamok vagy más egyletek révén, a felhőtteket pedig a gazdakört s hitelszövetkezet útján tovább nevelhetjük.

Ez a mi feladatunk a XX-ik században, nekünk miút nepevelőnek nemcsak tanítani, de nevelni is kell az ifjúságot, vezetni, irányítani az egész községet a pappal, a jogkövető egyetemben.

Azonban a legfőbb bajunk az, hogy szerzetelnek vagyunk. Sokan vannak olyanok, kik nem rokonszenveznek a szocializmusnak fellátogat, forradalmi, romboló irányával, szivesen vennék rosszat a szociális munkában, ha tudnák, hogy hova esatlakozzanak, ha volna olyan közpönt szerj, amelyhez bizalommal és eredményel fordulnának, ha a szociális kérdőben tájékozásra, utmutatásra szorulnak. A legtöbb ember azért lesz szociálistává, mert más szerzetet hiányában abban a szervezethez lép be, amelyet neki erősen kínálnak és amelyben a d d g megmarad, miut arról meg nem győződik, hogy bizony annál tehetet volna okosabbat és jobbat is.

A fja a jó Isten, hogy akadjan közöttünk sok olyan néptanító, ki meg több magyar honpolgárt mentessen meg a város szocializmusától az Isten, a haza és nepoktatásunk díszeségére.

Fülpő Jenő.

HIREK.

— **Gyűjtés a temetőben.** A József kir. herceg Szanatorium egyesület felkérésére városunk hőlgyei halottak estején a temetőben gyűjtötték a nédbötegek részére. Az isten áldása szálljon a nemek lelkű orvolyegyre, akik jó szívűk sugallatát követve a humanus ezél érdekében fáradoztak. Olajos Sándorne a muraszombati ker. nögyélet ügy buzgó alelnökének felkérésére Saáry Zsigmond, Böles Malesika, Fehér Mariska és Horváth Kamilla orvolyégek gyűjtötték 29 kor. 34 fillért, míg a szolgabirosg névben Takátsné Kammermayer Irma, Nagy Rózsi és Nyirő Boriska urleányokt kérte fel a gyűjtésre. E két utóbbi hölgy gyűjtésének eredménye nem ismeretes, mert a Szanato-

Meg nem állhatja, hogy elő ne vegye. Kicsomagolja, megnézi. Talajdonképpen szótzöld, de ha egy csöppet meghajlik, vörvörös sinit játszik.

— Olyan éppen, mint a tenger napszálltakor, — gondolja Nagy György. — Azon is előmenek az aranyos alkonyati sugarak s vörvörösré festik, de a habja olyanfele haragos-zöld, mint ez a kendő.

— Vihar lehet ott-kim, — morfondól tovább — mert inog a hajó. Hol jobbra dől, hol meg rendes, nyugodt tempóban átfordul baira. Ó is hol erre gördül, hol meg arra, de csak úgy egy csöppet.

— Persze, — gondolja — most bír velem. Kutamódon lesoványodtam.

Nézi a karját, nézi magát — esont és bör. — Meghuzott az a fránya amerikanus, hogy a holló vájnia ki a szemét. Kifarazott, kizsakmányolt. Semmi no. Othon majd összeszedtem magamat. Az az áldott, jó, kiadó magyar kezyer majd áld megint izmot, erőt, lust.

Főnn, a feje fölött, hallja, mint sétál valaki, — Türelmetlen. Ostobaság. Egy nappal sem ér hamarabb haza.

Odaszól a szobában bóbiskoló apólonak: — Hány napja vagyunk már tengeren? — Angol az apó, gondolkodik egy pillanatig, azután fölkel nagy nehézkösen s ád neki egy pohár vizet.

Ránéz, legyint egyet a kezével, gondolkodik is egy pillanatig, azután kiszissa a viz felet, hogy ne jart legyen éppen hiába az a jámbor.

— Ennek jó dolga van, — gondolja magában — ilyen léha semmiséget kap pénz. Meg meg is él belőle.

De hogy látja, milyen unottan szomorú, azt gondolja magában: ezzel megsem eszerelnék.

Hanem mivelhogy úgy sem érti a nyelvet, elhatározza, nem is beszél vele. Különben is unja a beszédet. Fárasszja vagy legalább is alkalmatlan neki. Meg aztán, minek is beszélne. Egy pár nap múlva haza ér, lesz akkor, aki hallgassa.

Csak az az egy, hogy akkoráig elmúlva a nagy fáradsága. Furesza lesz, ha ilyen hollafáradtan ér haza. Különben addig!

Ha megtudja, hogy hazafelé közelednek, úgy megjön a jártányi kedve, hogy akár eszárdast is tánczol.

Ezen megint elmosolyodik. A Zsuzskával fogja járn. Előbb szép lassan (meg illegeti is hozzá a takaro alatt a labát), azután mind gyorsabban s úgy fognak forogni, mint a szelvény.

Hát nem beleszedült a képzelt forgasba? Vagy talán ez a folytonos esüdes ringás, ez szédítete meg.

Belhunyja a szemét, hogy ne forogjon. Azonnal abban is marad a keringés.

Valami lágy zsongást érez csupán. A hajó falához odae-apódnak a hullámok. Loccsan egyet, azután esüdn van egy pár pillanatig s megint loccsan egyet. Csüdesen számolgatja. Elszámlál vagy ötszázig, akkor megújja, de úgy érzi, valamely jötevény állomosság lepi meg.

rium egyet által beküldött és elzárt tarsolyokba szedték a pénzt. A szegény sorsu tüdőbetegek hala imája száll az ur számolyához és kér áldást a gyűjtőkre és adakozókra.

— **Körörvos helyettesítés.** A látványos folytán megüresedett tükörkezuri körörvosi állás helyettesítésére Máthé Lajos szigorló orvost nevezte ki varmegyének alispánja.

— **Meghívó.** A „Muraszombati Jól. Ker. Nőegylet“ évi rendes közgyűlése 1908. nov. hó 8-án d. u. 3 órakor az allami óvodában tartja. Tárja: 1. Elnöki megnyit. 2. Elnökbeszéd gr Szápary Géza úr. György Mária grófnő, az egyesület védojone fölött. 3. Titkár jelentése. 4. Pénztáros jelentése. 5. A számvizsgálóbizottság jelentése. 6. Lidányok. 7. Tiszdtitás. Muraszombat, 1908. nov. prof Bathányi Zsigmondné elnöknő, Takátsné Kamermayer Irna titkár.

— **Tüz.** Csuhák Sándor tükörkezuri lakos pálinkafőző kunyhója mult hó 20-án este 9 órakor kigyuladt s mire a szomszédok az oltáshoz láttak, porrá égett. A kár esekelő, az is megterül a biztosítás révén. A megijett tűzvizsgálat gyújtogatóra enged következtetni.

— **Aki mindenáron megakart halni.** Vreesics Iván néz. Vukaics Anna 23 éves battányi menyecske boldog családi életet élt egész a nyár elejéig, amikor is beteg lett, ami elviselhetetlen tette az élet számára. Betegséget gyógyhatásnak gondolta s ez érlette meg benne a halál gondolát. Holnapokon át öngyilkosságra gondolt, amit többször megkísérelt. Szeptember 17-én a déli órákban a pajtában egy gyepelő szjra akasztotta fel magát, de hamarosan észre vették a haziak s megmentették a haláltól. Nehány nap múlva edes atyjához Lokraics-ra ment látogatába s ott egy örözetlen pillanatban az udvaron levő kutba ugrott, ahonnan néhány kisebb horzsolást leszámlítva, szerencsésen kimentek. A meghiúsult öngyilkossági kísérletek után minden jel arra mutatott, hogy a szerencsétlen fiatal asszony felhagyott a halál sötét eszméjével, midőn mult hó 26-án Battán közég előjárósága távirat útján értesítette a szolgabíroságot, hogy a boldogtalan asszony felakasztotta magát s ezáltal — dacára az élesztgetési kísérleteknek — meghalt. A szolgabíroság részéről Horváth Pál th. főszolgabíró es dr. Geiger Vilmos járás orvos szállt ki az orvosrendőri vizsgálat megjeitése céljából s megállapították, hogy az asszony öngyilkos lett, haláláért senkik felelősség nem terhelt.

— **Vasuti vendéglők.** Bankó Viktor, jelenlegi tulajdonos, áldozatot nem sajnálva, vasuti vendéglőket teljesben újjan építette és átalakította, melynek megnyitása ma, f. évi november hó 8-án d. u. 2 órakor lesz czigányzenével.

— **A vasuti ör támadója.** Kiss János mátyásdombi vasuti ör többet magával boroztatott a

mátyásdombi Németh-fele kocsimában mult hó 28-án. Este tíz óra tájban hazafelé indult, az uton a kocsmaól többben utána siettek s az őrt több-ször areul ütöttek. Kis a tulerelő szemben nem védekezhetett, hanem menekülni igyekezett, alig futott egy pár lépést mikor a verekedők egyike, Deravics Mihály napzámós utol érte s késével a menekülő Kiset hátra szarta. A súlyosan sérült vasuti ör lámádóit feljelentette a járásbírósnágnál.

— **Sárvulán Petáncz.** Járásunk főbírájának jelentést tettek, hogy Petáncz és Biröszek határában egy kufuras alkalmával vulkanikus tanjára akadtak, a melyben a grözök és gázok oly nagy mérvű nyomást fejtenek ki, hogy a nyilván keresztlő nagymennyiségű szisapok homokot és kavicsot vetnek ki, a megrémült emberek beakarták lömni a nyílást azonban az elementaris erővel dolgozó föld alatti erők meghiúsították az elzáró kísérleteket. Főbíránk kiszállt a helyszínére a hol megállapította, hogy az erupció, egy mely furás következtében állott be, ugyanis Podleizek József bíröszeki lakos mely furásokat eszközölt Szécsénykut közelében es a gondatlannal vezetett munkálatok közelében es a sarvulánknak nyitottak utat. Az erdekes természeti jelenségnek sok nézője akad.

— **Ellopott kerekpár.** Vogrinics Elek plakatos tanács a napokban rokoni látogatásra Buzahely közsegebe ment kerekpáron, ott időzése alkalmával kerekpárját a folyosón hagyta kin, amit egy szőnyves tolvaj észre vett s elkárkázott vele. A bicikli tolvaj nyomozzák.

— **Kiss szerencsése nagy!** Miert legnezszerűbb e hiro sz az egész országban? Vegyen egy sorsjegyet a Kiss bankházában, akkor meg fogja tudni! A Kiss bankház nagy előnyöket nyújt a közönségnek, eddig amnyi milliót fizetett ki készpénzben l. véveinek, hogy ma hazánk legnezszerűbb osztálysorsjegy felárúsító helye. Huziz már november 19-én! Ajánlatos l. olvasóinknak, hogy tegyenek szerencsés kísérletet es vegyenek a teljes megbízható es előzetes Kiss Károly es Társa bankházában, Budapest, IV., Kossuthi Lajos-utca 13. sorsjegyet, mert Kiss szerencsése nagy!

— **Az új bor.** Ficzko János vasvesesli lakos több legényével együtt mulatott mult hó 25-én Perestón a Párti-fele kocsimában. Egyik liter a másik után került az asztalra, ami hamarosan jó kedvre hangolta a társaságot úgy, hogy táncviralmat rögtönöztek. Emelkedett hangulatban mulatott a kompánia egész este 6 óráig, amikor már a nagy mennyiségben elfogyasztott új bor házsártossá tette a legényeket, a kik Ficzkoval össze vettek, alaposan elverték, söt zsebkésökkel össze-vissza szurkálták. A sebesült Ficzko haza vonszorgott, aztán feljelentést tett garázda eztlaborá ellen.

vas belőre egy fejezetet. A matrózok, a gyzsóló közönség fedetlen fölvel halgatják.

Azután elindakozta a Matyánkát s mindenki a maga nyelvéen vele imadkodik.

— „Elvezégetett!“ — mondja halkán a kapitány s négy matróz föllemeli a deszkát.

Egy pillanat alatt lenn van a zászlo, azután a korlátira teszik a deszkát s a következő pillanatban Nagy Györgyöt elhlyei a tenger.

A kapitány halkán olvas a biblíából, a matrózok, a gyzsóló közönség mereven nézik a vizet, amely örökre elhlyette a maga szakmányát.

Azután esönd lesz. A kapitány befejezte az olvasást, beteszi a könyvet s egy halk parancsszóval elhlyesztja a matrózokat,

A gyzsóló közönség is komoran, megindultan kászolódik föl az alsó fedélzetről, csak az egyik erceken embernek ragyognak könyek a szemében.

Nem tudja kit sirat, sohase látta nem is hallott róla, — de a könyve hull.

A hajónaplóba pedig bevezetik:

„Egész nap maestrale dühöng, — d. e. 11 órakor megadatotok a végtiszesség es elhunyt A 35. számú utasnak. Okmányai rendben voltak, illeletes hatóságához terjesztetnek, hagytékával együtt.“

Es Nagy György almodik a korallok között tücsök czirpeléséről, bekászoról, szerelmes szívü leányról s megérti a tücsköt a békát, megérti a zivék verését . . .

— **Mikor a holló kivája a holló szemét.** Benkics Ferencz dombaljai legény siralmas ábrázattal panaszolta a cirkáló járórnek, hogy kitűnő vadászfegyverét valaki elemelte. A rögtön megjéjtet nyomozás során az értékes fegyver meg is került, sajnos, már egy nélküli, amiben Benkics a sajátját ismerte fel. A fogycvert Benkics kebelbárjára, Stoll Ferencz vette partfogásába, állítólag csupa fedélkenységéből. Eppen legiavába tárgyaltak az ügyet, mikor az órsz újabb panasz érkezett ugyancsak ellopott puska irányában, Gom-bóc Izván véghelyi lakos vlt a feljelentő, aki kincset erő vadászfegyverének ismeretlen tettes általi ellopását panaszolta. A csendőrség a feljelentést vette epen jegyzőkönyvbe, ami közben a feljelentő pillantása ép az iment elkobzott fegyverre esett s ekkor nagy örömmel kijelentette, hogy az az ő puskiája. Benkicsen volt persze a megdöbbenés sora s váltig tiltakozott. A csendőrség persze most már meg fokozottabb kíváncsiságot tanusított a multakban gazdag puskiágy iránt s miután a három Nimród sem fegyver engedélylyel nem rendelkezett, sem a fegyver szárazmászát igazolnii nem tudta, hát mind a három ellen megetté a feljelentést az ügy tisztázása érdekében.

— **Baleset a malomban.** Horváth Matyás esendliaki lakosnak széchenykuti mura malomban a hét egyik delutánján szerencsétlenség történt. Gergorecz Iván esendliaki bogárn mester a malom kerek tengelyén akart valamit javítani s e célból a kerekházba ment, az ott foglalatkoskodó molnár legény nem vette észre Gergoreczet s a malom kerekét nem állította meg. Nehány perc múlva fájdalmas jaj kiáltás hallatszott a kerekék alól, a legény azonnal megállította a kerekét, amely alól kiültazt az ájtalan fekvő bogárnát. Gergorecznek munka közben elkapta a forgó kerek a bal karját s azt eltörte. A csendőrség tudomást szerzett a balesetről s megindította az eljárást, hogy kit terhel a felelősség a szerencsétlenségért.

— **Egy furcsa kérvény.** Furcsa kis kérvény érkezett legnap Herbst Geza alispánhoz. Györgyfalvi Lujza küldte Közmérelt, akinek a férje egy „konkurrencia által tonkmentel fodrász.“

A kérvényben arról panaszkodik szegény Lujza asszony, hogy takarításért három forintot kap havonként, a város pedig lakásbér fejében csupán három forint harmincz káskézzal segiti, holott ő lakásért is négy kemény forintot fizet. Majd így folytatja:

„Tehát maradt tisztá jövedelem meg hirta 2 forint 30 krajcar, amely özvegyem nem vehetek mást, mint kenyeret. Podig egy rabló is megkapja a rendes ételt, mert az sem fog csupán kenyérből élni.

Ilyformán pedig rosszabb lépcsőn állunk a rablonál.“

A legszebb azonban a következő mondanás, amely olyan szép, hogy szinte — meg sem lehet már érteni. Azt mondja Györgyfalvi Lujza:

„Hivatkozva erre, nagy diszire válna lakásunknak ekésítése e szóvaltal: Talpra magyar, hi a haza!“

Végül odalyukdik ki a kérelem, hogy Ö Exzellenzia alispán ur tegyen valamit az érdekében

— **A Liniment comp.**, a Horgony-Pain-Expeller igaz, népszérvé hátszérrellett, mely számos családban már sok év óta mindig készletben van. Hatfájás, csipőfájdalom, fejfájás, közhvény, eszonnal stb.-nél a Linimenttel való bedörzölésnek mindig fájdalomszállító hatást idétek elő: sőt járványkórnál, minő a kolera es hányafolyások, az altelnek Linimenttel való bedörzölése mindig igen jónak bizonyult. Ezen kitűnő hátszér jó eredményt alkalmasított bedörzölésüképen az influenza ellen is és áttegben a 80 fillér, l kor. 40 f, 2 korona a legjobb gyógyszerzetben kapható: de bevásárlás alkalmával tessék hátörzötten Richter-fele Horgony-Liniment (Horgony-Pain-Expeller) kérti, valamint a „Horgony“ védjegyre es a Richter cég-jegyzésére figyelni is csak erőtelt üvevet elfogadni.

— **Vakmerő betörés.** Morgenstern Dávid vegyeskereskedőnek Szarvaslaktan a közsege belterületen, köztvetlenül a postaut mellett van az üzlete. Mult hó 22-én viradóra Morgenstern, aki a bolt melletti kis szobában aludt, arra ébredt fel, hogy a bolt ajtaját feszetik. Egyszőlő lévén, moccanni sem mert, hanem várta a következményeket. Az ajtót fejse csupásokkal felcsiztették s a közbeeső üvegajtót alkuleszal felnyitották a betörők s azon át az üzletbe hatoltak. Itt legelőször a pénztárfiókot törték fel, ahonnan 30 korona összegű váltópénzt vittek el s aztán neki láttak az üzlet kifosztásának s mintegy 420 kor. értékű árut raboltak el, amit a bolt előző áll szerkezt raktak fel. Morgenstern egy alkalmas pillanatban egy hátsó ajtón kiszökött s segélyért kiáltott. A falu lakossága csakhamar talpon volt s segítségére sietett a kereskedőnek; a zajra

Az ápoló esőndesen odalep hozzá. Megnézi az arcját, megfogja sovány, kiszáradt esukljóit s moztan sóhaját egyet.

— Ez bizony elvegezte, — dünyögösi s megy föl a kapitányhoz jelenteni hogy az A 35 meghalt.

A kapitány utasítja az inspekcziós hajószísztet, vegyen föl jegyzőkönyvet s gondokodjék róla, hogy másnap eltemessék, tengerész szokás szerint.

A hajószízt — miután nem volt más esemény — bevezeti a nap történetét a hajó jegyzőkönyvébe, így:

„Egész nap erős maestrale. — este 10 óra 26 perckor meghalt az A-35-ös számú utas. Neve Nagy György, hazája Magyarország. Visszavándorolt s utközben meghalt. Orvosi vélemény: tuberkulózis.“

Másnap még mindig dühöng a maestrale. Delelőtti tizenegy órakor az alsó fedélzeten áll föl egyehány matróz. A másodkapitány jön, kezében a biblíával s int.

Minden parancsszó nélküli négy matróz egy szál deszkán hozza a beavart zsakot. Jól kipárnázták labtlól kövel, hogy föl ne dobja a tenger. Az arcját betakarták a zöldvörös selymekendővel, mert úgy látszott, nagyon ragaszkodott hozzája. A zsak le van takarva a hajó lobogójával.

A nájón alig egy-két ember tudta, hogy temetés lesz. Azok ott állanak a alsó fedélzeten, komoran, szótlanul.

A másodkapitány előveszi a biblíát s felol-

azonban a betörök szekérre kaptak s Határfalva irányába elmenekültek. Jó sokáig üldözték őket, de a rablóknak sikerült nyomot vesztienük. A csendőrség széleskörű intézkedéseket tett, hogy a betörők keze kerüljenek.

— **Idyl a réien.** A napokban Novák Teréz gesztenyési asszony a forráshoz ment, hogy vizet merítsen. Házától a forrás azonban a rendes uton messze messze esik, miért is a szomszéd földén áthúzódó gyalog uton igyekezett a forrás felé. Ezt azonban észrevette a szomszéd Sándor József gesztenyési gazda, a gyantatunul haladó asszony után sietett s azt földre teperve össze-vissza verte, s ruháját összetépte. A bántalmazott asszony gőtételeit a jarásbírószaghoz fordult.

Apró hirdetések.

Szőlőtelepítők figyelmébe. A gazdakör értesíti a gazdaközöségeit, hogy azok a kik gyökeres, fass, simazöld oltvány vagy gyökeres Riparia Portalis oltványok területüket telepíteni, azok forduljanak Verik Gérgely szőlőszeti munkavezetőhöz a ki az anyag beszerzését, és annak okserű telepítését a siker biztosítása mellett vállalja el.

Szenát és erő takarmányt közvetít a gazdakör, ha ez iránt megkeresik.

617/1908.

Árverési hirdetmény.

A mártónhelyi körjegyzőség részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Lukácsfa községet illető 224 hold területű vadászati jog f. évi december hó 31-től 6 évi időtartamra f. évi november hó 18-án d. u. fél 2 órakor a községbíró házában nyilvános árverés útján a következő feltételek mellett fog berbe adatni:

1. Köteles berő az általa megajánlott hasznobért félelvenként előre a községbíró kezébe lefizetni.

2. Az árverési jegyzőkönyvre kellő helyeget s esetleg írásbeli és lirlapi hirdetési díjakat megfizetni a berő köteles.

3. A vadászatról szóló 1883. évi XX. L-cz. H-ik fejezetének 7. §-ban írt esetleges károkat megtéríteni, valamint ugyan ezen törv. H-ik fejezetének 9. §-ában írt vadászati tilalmat köteles a berő szigorúan betartani.

Felhívhatnak az árverezni kívánók, hogy a fenti határnapon és időben Lukácsfa községbírójának házában, mint az árverés színhelyén jelenjenek meg. Az árverési feltételek a körjegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Mártónhelyen, 1908. nov. 3-án.

Dervarits Ferencz,
bíró.Keresztury Kálmán,
kijő.

Ki szép akar lenni ^{használon} ^{Mintsek-féle} **Aranka-Crémét.**

Egy tégely ára 1 korona, nagyobb róza színben 2 korona, Aranka szappan 70 fillér, Aranka moszó víz 1 korona, Aranka hőlgyör 1 korona, nagy 2 korona.

Kinek öszül a haja ^{használon} ^{Aranka haj-} ifjítót 1 üveg utatitással 2 korona.

Ki gyönyörű szőke haját akar

használon Aranka hajszőkítőt 1 üveg 1 kor, nagy 2 kor. Kapható: Muraszombatban Böics Béla gyógyszerárban vagy a **Mintsek Géza** vegyészeti laboratóriumában

Kecskemét.

6 korona értékű rendelésnél ingyen csomagolás és szállítás.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetemény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szökvényrendelete szerintüm válogatott első osztályú sima és gyökeres

Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis amerikai vadnesső, valamint uganynyi alanyokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és esemegelőző

gyökeres fas és zöldoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyi vidéki Szőlőtelep kezelősége,

TAPOLCZA (a Balaton mellett).

Fr. Kaiser-féle

Bregenz Vorarlber köhögés elleni

czukorkái

kaphatók alulírott gyógyszerárban — Ki ezen köhögés elleni czukorkákat figyelmenbe nem veszi, vétekezi saját egészsége ellen. — Kaiser-féle „Mell-Caramella” czukorkák fenyővel, orvosiilag kipróbált és ajánlott szer a köhögés, hurut és gőge neküldés ellen —

5500 db köhögő bizonyítványokkal igazolja ezen szerhatóságát. Ezen kitanó gyógyszerhatású czukorkáknak

csomagja 20 és 40 fillér, adagja 80 fillér.

Kapható Muraszombatban Böics Béla gyógyszerárban.

Etetni való

zsup és szalma, törek és polyva jutányos árban hapható Varga Józsefnél Dobronak.

Még azokat is, akik éveken át mást használtak, meghódította a valódi

E R Ő

sósorszesz,

mert mindazt egyesíti magában, amit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Őrs az egésznek, feltölteti, erősíti és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj- és bőrapóloszer.

Szükséges minden háztartásban.

Kapható mindenütt 30 fillér, 40 fillér, 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvetelt vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS laboratórium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

Előfizetések a kiadóhivatalba küldendők.

Védjegy: „Horgony!”

A Liniment Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régiónak bizonyult háziszor, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvények, osztnál és meghűtéséknél, le-
szőrnél, külön-külön használva

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevasárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—50, K 1.40 és K 2.— és árszálván minden gyógyszerárban kapható. —
Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
D. Richter gyógyszerlára az „Arany oroszlanhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi szétküldés.

Tüzifa eladás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Muraszombatban, Kiskamizsán Horváth József városi rendőr telken, valamint a vasúti állomás mellett

tüzifa raktárt

rendeztem be.

Az árak szállítás nélkül a következők:

Bükk- és gyertyán hasábfá	méterölenként 36 kor.
Nyirfa	” 32 ”
Fűrészelt kemény kevert botosfa	” 24 ”
A házhoz szállítás Muraszombatba méterölenként	1 kor. 50 fill.

Megrendelhető Horváth József városi rendőrnél és Kemény Mórnl Muraszombatban.

Maradtam teljes tisztelettel

Schwarcz Izidor,
tüzifa kereskedő.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a

Réthy -féle **cukorkánál**

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan **RETHY**-féléket kerjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak Réthy-féléket fogadjunk el!